

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu

- “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru” (pirmā daļa)
- “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru. Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai” (otrā daļa)
- “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru. Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai” (trešā daļa)
- “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru. Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai” (ceturrtā daļa)

COM(2007) 741 galīgā redakcija — 2007/0262 (COD)

COM(2007) 824 galīgā redakcija — 2007/0293 (COD)

COM(2007) 822 galīgā redakcija — 2007/0282 (COD)

COM(2008) 71 galīgā redakcija — 2008/0032 (COD)

(2008/C 224/07)

Padome 2008. gada 21. janvārī, 2008. gada 24. janvārī un 2008. gada 4. martā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo komiteju par tematu

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru” (pirmā daļa)

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru. Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai” (otrā daļa)

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru. Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai” (trešā daļa)

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza atsevišķus tiesību aktus, kuriem piemēro EK līguma 251. pantā minēto procedūru, lai pielāgotu tos Padomes Lēmumam 1999/468/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK, attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru. Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai” (ceturrtā daļa)

Komitejas Birojs 2007. gada 11. decembrī, 2008. gada 15. janvārī un 2008. gada 11. martā uzdeva Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētajai nodaļai sagatavot Komitejas atzinumu par šo jautājumu.

Ņemot vērā jautājuma steidzamību, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 445. plenārajā sesijā, kas notika 2008. gada 28. un 29. maijā (29. maija sēdē), iecēla Pezzini kgu par galveno ziņotāju un vienbalsīgi pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1 Komiteja atzinīgi vērtē to, ka komitoloģijas sistēmā ievieš regulatīvo procedūru ar kontroli un četros dokumentos apkopotās direktīvas un regulas ierosināts pielāgot minētajai procedūrai.

1.2 Komiteja konstatē, ka Komisijas priekšlikums steidzami grozīt atsevišķus tiesību aktus ⁽¹⁾ atbilst Lēmumam 2006/512/EK un kopīgajai deklarācijai gan par sarakstu, kurā minēti pēc iespējas ātrāk saskaņojamie tiesību akti, gan arī par laika ierobežojumu atcelšanu Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru izmantošanas gadījumā.

1.3 Komiteja iesaka savlaicīgi, proti, pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā, pieņemt regulas, ar ko tiesību aktus pielāgo Lēmumam 2006/512/EK.

1.4 Komiteja atgādina, ka Lisabonas līgumā ir noteikta jauna tiesību aktu hierarhija, izšķirot leģislatīvus aktus, deleģētus aktus un īstenošanas aktus, un Parlamentam un Padomei ir piešķirtas vienlīdzīgas tiesības noteikt minēto tiesību aktu kontroles kārtību.

1.5 Komiteja uzsver, ka svarīgi ir šādi aspekti:

- Eiropas Parlamenta (EP) pilnīga līdzdalība;
- minēto procedūru uzlabošana un vienkāršošana;
- plašākas informācijas sniegšana Eiropas Parlamentam, ja runa ir par komitejām un pasākumiem, kas veikti visos iepriekšējos procedūras posmos;
- apstiprinājums par laika ierobežojumu atcelšanu tādu ieviešanas pilnvaru gadījumā, kas paredzētas saskaņā ar koplēmuma procedūru un Lamfalisi (*Lamfalussy*) procedūru pieņemtajos tiesību aktos.

1.6 Komiteja uzsver, ka ir svarīgi, lai komitoloģijas procedūra būtu pēc iespējas pārredzamāka un saprotamāka ES iedzīvotājiem, jo īpaši šo tiesību aktu tiešajiem adresātiem.

1.7 Komiteja atgādina, ka pilnībā jāpiemēro Lisabonas līguma 8.a pants, kas paredz lēmumu pieņemšanu iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, tādējādi nodrošinot pilnīgu informācijas pieejamību iedzīvotājiem un pilsoniskajai sabiedrībai.

1.8 Komiteja aicina izvērtēt jaunās procedūras piemērošanas ietekmi un Parlamentam, Padomei un Komitejai regulāri ziņot par iedarbību, pārredzamību un informācijas izplatīšanu.

⁽¹⁾ COM(2006) 901 galīgā redakcija līdz COM(2006) 926 galīgā redakcija.

2. Ievads

2.1 Padome 2006. gada 17. jūlijā ⁽²⁾ grozīja lēmumu, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību, līdzšinējo sistēmu ⁽³⁾ papildinot ar jaunu procedūru — regulatīvo procedūru ar kontroli. Šī procedūra likumdevējam sniegs iespēju iebilst pret tādu “gandrīz tiesību aktu” pieņemšanu, t.i., vispārēja rakstura pasākumu pieņemšanu, kas “groza” nebūtiskus koplēmuma procedūrā pieņemta pamataкта noteikumus, katru reizi, kad likumdevējs uzskatīs, ka ar projektu tiek pārsniegtas tiesību pamataktā paredzētās ieviešanas pilnvaras vai ka projekts neatbilst attiecīgā tiesību akta mērķim vai saturam, vai arī nav ievēroti subsidiaritātes un proporcionalitātes principi.

2.2 Runa ir par tipisku pasākumu komitoloģijas procesā — jēdziens, ar ko apzīmē procedūras, kas saskaņā ar EK dibināšanas līguma 202. pantu Komisijai ļauj izmantot tai piešķirtās tiesības īstenot Kopienas tiesību aktus, t.i., Parlamenta un Padomes vai tikai Padomes tiesību aktus, kuri pieņemti saskaņā ar vienu no EK dibināšanas līgumā paredzētajām lēmumu pieņemšanas procedūrām (apspriešanās, koplēmuma procedūra, sadarbība, piekrišana).

2.3 Piecas komitoloģijas procedūras (apspriešanās, pārvaldība, reglamentēšana, reglamentēšana ar kontroli un aizsardzības pasākumi) ir noteiktas Padomes Lēmumā 1999/468/EK, kas grozīts ar Lēmumu 2006/512/EK, un paredz, ka īstenošanas pasākumu projektus Komisija iesniedz komitejām, kurās darbojas dalībvalstu ierēdņi.

2.4 Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2006. gada oktobrī pieņēma kopīgu deklarāciju ⁽⁴⁾, kurā ir uzskaitīti dažādi spēkā esoši tiesību akti, kas pirmām kārtām jāpielāgo ar jaunās procedūras starpniecību. Atzinīgi vērtējams ir tas, ka pieņemts Padomes Lēmums 2006/512/EK, ar ko Lēmumā 1999/468/EK iekļauj jaunu procedūru (tā saukto regulatīvo procedūru ar kontroli), kas likumdevējam ļauj kontrolēt, kā tiek pieņemti “kvazinormatīvi” pasākumi, ar ko īsteno saskaņā ar koplēmuma procedūru pieņemtus tiesību aktus.

2.5 Neraugoties uz likumdevēju iestāžu īpašajām tiesībām, Parlaments un Padome atzīst, ka atbilstīgi labas likumdošanas principiem jānodrošina, ka Komisijai piešķir ieviešanas pilnvaras bez laika ierobežojuma. Tomēr gadījumā, ja nepieciešami pielāgojumi, minētās iestādes uzskata, ka, nosakot klauzulu, kas paredz Komisijas priekšlikumu iesniegšanu, lai pārskatītu vai atceltu noteikumus saistībā ar ieviešanas pilnvaru piešķiršanu, varētu pastiprināt likumdevēja veikto kontroli.

⁽²⁾ Lēmums 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006.).

⁽³⁾ Lēmums 1999/468/EK (OV L 184, 17.7.1999.).

⁽⁴⁾ OV C 255, 21.10.2006.

2.6 Tiklīdz jaunā procedūra stājas spēkā, to piemēro tādu "kvazinormatīvu" pasākumu gadījumā, kas paredzēti tiesību aktos, kurus pieņem saskaņā ar koplēmuma procedūru; tas attiecas arī uz tiesību aktiem, ko turpmāk pieņems finanšu pakalpojumu jomā (Lamfalisi tiesību akti ⁽⁹⁾).

2.7 Lai jauno procedūru attiecinātu uz spēkā esošiem tiesību aktiem, kas pieņemti ar koplēmuma procedūru, tie ir jāpielāgo ar attiecīgo procedūru starpniecību, lai Lēmuma 1999/468/EK 5. pantā paredzētās regulatīvās procedūras vietā izmantotu regulatīvo procedūru ar kontroli ikreiz, kad runa ir par pasākumiem, uz ko attiecas šī procedūra.

2.8 Komisija 2006. gada decembrī pieņēma attiecīgus 25 priekšlikumus ⁽⁶⁾, par kuriem Komiteja ir izstrādājusi atzinumu ⁽⁷⁾.

2.8.1 Ja pamatā, kas pieņemts saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru, paredzēts pieņemt vispārīgus pasākumus, ar ko groza nebūtiskus minētā tiesību akta noteikumus, tostarp svītrojot dažus nebūtiskus noteikumus vai papildus iekļaujot jaunus nebūtiskus noteikumus, tad šādos pasākumus pieņem atbilstīgi regulatīvajai procedūrai ar kontroli.

2.8.2 Pieņemamo pasākumu projektu Komisijas pārstāvis iesniedz regulatīvajai kontroles komitejai, kurā ir pārstāvētas dalībvalstis un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

2.8.3 Ja Komisijas paredzētie pasākumi atbilst komitejas atzinumam, tad izmanto šādu procedūru:

- Komisija nekavējoties iesniedz pasākumu projektu kontrolei Eiropas Parlamentā un Padomē;
- Eiropas Parlaments, lēmumu pieņemot ar deputātu vairākumu, vai Padome, lēmumu pieņemot ar kvalificētu balsu

⁽⁹⁾ Tā sauktā Lamfalisi procedūra ir lēmumu pieņemšanas procedūra, ko izmanto, lai pieņemtu un īstenotu Kopienas tiesību aktus finanšu pakalpojumu jomā (vērtspapīri, bankas un apdrošināšana). Minētā procedūra paredz galvenokārt četrus lēmumu pieņemšanas posmus:

- pirmais posms ir pats likumdošanas process (regulu un direktīvu pieņemšana saskaņā ar koplēmuma procedūru). Ja runa ir par vērtspapīru jomu, šajā posmā Komisija pirms likumdošanas priekšlikuma izvirzīšanas konsultējas ar Eiropas Vērtspapīru komiteju (EVK), kurā ir pārstāvji no katras dalībvalsts;
- otrajā posmā runa ir par īstenošanas noteikumiem, ko, pamatojoties uz tiesību aktā piešķirtajām pilnvarām, Komisija izstrādā saskaņā ar regulatīvo procedūru (tagad — regulatīvā procedūra ar kontroli). Šajā posmā Komisija, pamatojoties uz tehnisko atzinumu, ko izstrādā Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja (EVRK), kurā ir pārstāvētas attiecīgās dalībvalstu reglamentējošās un uzraudzības iestādes, sagatavo īstenošanas pasākumu projektu un to iesniedz Eiropas Vērtspapīru komitejai (EVK), kura sniedz savu atzinumu;
- trešajā lēmumu pieņemšanas posmā, ja runa par vērtspapīru jomu, EVRK neformāli saskaņo dalībvalstu reglamentējošo un uzraudzības iestāžu pasākumus vērtspapīru jomā, lai nodrošinātu pirmajos divos posmos pieņemto noteikumu vienotu un saskaņotu īstenošanu;
- ceturtajā lēmumu pieņemšanas posmā ar dalībvalstu legislatīvo un administratīvo pasākumu starpniecību notiek Kopienas tiesību aktu īstenošana un to uzraudzība no Eiropas Komisijas puses.

⁽⁶⁾ COM(2006) 901 galīgā redakcija līdz COM(2006) 926 galīgā redakcija.

⁽⁷⁾ EESK 2007. gada 14. marta atzinums CESE 418/2007 (ziņotājs — Retureau kgs).

vairākumu, var iebilst pret attiecīgā Komisijas projekta pieņemšanu, tomēr abām minētajām iestādēm jāpamato savs lēmums;

- ja Parlaments vai Padome trīs mēnešu laikā pēc priekšlikuma iesniegšanas pauž iebildumus pret pasākumu projektu, tad šos pasākumus Komisija nepieņem. Šādā gadījumā Komisija var iesniegt komitejai priekšlikumu projektu, kas ir grozīts, vai likumdošanas priekšlikumu, kurš izstrādāts, pamatojoties uz Līgumu;
- ja šā termiņa beigās ne Eiropas Parlaments, ne Padome neiebilst pret pasākumu projektu, Komisija pieņem pasākumus.

2.8.4 Ja Komisijas paredzētie pasākumi neatbilst komitejas atzinumam vai atzinums netiek sniegts, tad izmanto šādu procedūru:

- Komisija nekavējoties iesniedz Padomei priekšlikumu par pieņemamajiem pasākumiem un tajā pašā laikā to nosūta Eiropas Parlamentam;
- divu mēnešu laikā pēc priekšlikuma saņemšanas Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par to;
- ja šā termiņa beigās Padome ar kvalificētu balsu vairākumu iebilst pret ierosinātajiem pasākumiem, tad tos nepieņem. Šādā gadījumā Komisija Padomei var iesniegt grozītu priekšlikumu vai likumdošanas priekšlikumu, kurš izstrādāts, pamatojoties uz Līgumu;
- ja Padome paredz pieņemt ierosinātos pasākumus, tad tā nekavējoties tos iesniedz Eiropas Parlamentam. Ja Padome nepieņem lēmumu iepriekšminētajā termiņā, t.i., divu mēnešu laikā, Komisija nekavējoties iepazīstina Parlamentu ar pasākumiem;
- četrus mēnešu laikā pēc priekšlikuma saņemšanas Parlaments, lēmumu pieņemot ar absolūtu balsu vairākumu, var iebilst pret attiecīgo pasākumu pieņemšanu, ja tā lēmums pieņemts šādu iemeslu dēļ:

— ierosinātie pasākumi pārsniedz ieviešanas pilnvaras, kas paredzētas pamatā, tādā gadījumā,

— pasākumi neatbilst pamatakta mērķim vai saturam,

— nav ievērots subsidiaritātes vai proporcionālītātes princips;

- ja šā termiņa beigās Parlaments iebilst pret ierosinātajiem pasākumiem, tad tos nepieņem. Šādā gadījumā Komisija var iesniegt komitejai priekšlikumu projektu, kas ir grozīts, vai likumdošanas priekšlikumu, kurš izstrādāts, pamatojoties uz Līgumu;

— ja šā termiņa beigās Parlaments neiebilst pret ierosinātajiem pasākumiem, tos pieņem attiecīgi Padomei vai Komisija.

2.9 Pašreizējie priekšlikumi regulām paredz pielāgot tiesību aktus, kas pieņemti saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru, atbilstīgi šādās jomās piemērojamām procedūrām:

lauksaimniecība, nodarbinātība, humanitārā palīdzība, uzņēmumu politika, vide, Eiropas statistika, iekšējais tirgus, veselība un patērētāju aizsardzība, enerģētika un transports, kā arī informācijas sabiedrība.

3. Eiropas Komisijas priekšlikumi

3.1 Ar Komisijas priekšlikumiem paredz grozīt regulas un direktīvas ⁽⁸⁾, uz ko attiecas Līguma 251. pantā noteiktā procedūra, lai tās pielāgotu jaunajām procedūrām, kuras ievieš ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK, kas grozīts ar Lēmumu 2006/512/EK.

3.2 Atbilstīgi Kopienas politikas prioritātei uzlabot regulējumu ⁽⁹⁾ runa ir to, ka jāveic pielāgojumi un grozījumi saskaņā ar EK dibināšanas līguma 251. pantu, lai pareizi piemērotu attiecīgo tiesību aktu.

4. Vispārīgas piezīmes

4.1 Komiteja pilnībā atbalsta likumdošanas un īstenošanas instrumentu nošķiršanu, kas paredzēta Lisabonas līgumā un kas ļaus no jauna definēt deleģētus aktus, sekmēt Kopienas tiesiskā regulējuma vienkāršošanu un pilnveidošanu ⁽¹⁰⁾ un Parlamentam ļaus arī turpmāk demokrātiskā veidā kontrolēt Komisijai piešķirtās ieviešanas pilnvaras.

4.2 Tādēļ Komiteja atbalsta, ka komitoloģijas sistēmā ievieš regulatīvo procedūru ar kontroli, kas ļauj Padomei un Eiropas Parlamentam kontrolēt un veikt iespējamus grozījumus īstenošanas noteikumos, ko Komisija pieņēmusi gadījumos, kad ar tiesību aktu tai ir piešķirtas ieviešanas pilnvaras konkrētās jomās. Komisija tomēr nedrīkst grozīt tiesību aktu saturu.

4.3 Komiteja iesaka savlaicīgi, proti, pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā, pieņemt regulas par četros dokumentos apkopoto direktīvu un regulu pielāgošanu Lēmumam 2006/512/EK.

4.4 Komiteja atgādina, ka Lisabonas līgumā ir noteikta jauna tiesību aktu hierarhija, izšķirot leģislatīvus aktus, deleģētus aktus un īstenošanas aktus ⁽¹¹⁾, tomēr saglabājot pašreizējos terminus (direktīvas, regulas un lēmumi). Parlamentam un Padomei būs vienlīdzīgas tiesības noteikt deleģētu un īstenošanas aktu kontroles kārtību (komitoloģija) ⁽¹²⁾.

4.5 Komiteja uzsver, ka svarīgi ir šādi aspekti:

- pilnībā jāpiedalās EP, kam ir tiesības pēdējā instancē noraidīt lēmumu;
- jāvienkāršo komitoloģijas procedūras un jāsamazina to skaits;
- jāsniedz plašāka informācija Eiropas Parlamentam, ja runa ir par komitejām un pasākumiem, kas veikti visos iepriekšējos procedūras posmos;
- Padomei jāapspriežas ar EP, ja īstenošanas akta projekts nodots Padomei tādēļ, ka radies konflikts starp Komisiju un ekspertu komiteju;
- lielāka nozīme jāpiešķir Eiropas Parlamentam saskaņošanas procedūrā, kas notiek ar EP un Padomes līdzdalību, ja EP sniedz negatīvu atzinumu;
- jāapstiprina laika ierobežojumu atcelšana tādu ieviešanas pilnvaru gadījumā, kas paredzētas saskaņā ar koplēmuma procedūru un Lamfālisi procedūru pieņemtajos tiesību aktos.

4.6 Saskaņā ar agrāk teikto Komiteja vēlreiz apstiprina, ka "komitoloģijas procedūrām, kurās iesaistās vienīgi Komisijas un dalībvalstu pārstāvji un kuras atkarībā no izveidotās komitejas veida ir paredzētas pārvaldībai, konsultācijai vai noteikumu ieviešanai, kas izriet no tiesību aktu uzraudzības un piemērošanas, jābūt pārredzamākām un saprotamākām Eiropas teritorijā dzīvojošām personām, īpaši tām, uz kurām šie akti attiecas" ⁽¹³⁾.

4.7 Šajā sakarā Komiteja atgādina, ka pilnībā jāpiemēro Lisabonas līguma 8. a pants, kas paredz lēmumu pieņemšanu iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, tādējādi nodrošinot, ka Kopienas tiesību akti ir pēc iespējas pārredzamāki un pieejamāki iedzīvotājiem un pilsoniskajai sabiedrībai.

4.8 EESK uzskata, ka jāizvērtē jaunās procedūras piemērošanas ietekme un Parlaments, Padome un Komiteja regulāri jāinformē par to, cik iedarbīga, pārredzama un izplatīta ir lietotājiem draudzīga pieejamā informācija par visiem deleģētiem Kopienas tiesību aktiem, lai varētu uzraudzīt to īstenošanu, kas nozīmē gan reglamentēšanu, gan arī pareizu ieviešanu.

Briselē, 2008. gada 29. maijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Sal. COM(2007) 740 galīgā redakcija, 6. punkts "Kopējais saraksts".

⁽⁹⁾ Sal. EESK 2005. gada 28. septembra atzinums CESE 1068/2005 (ziņotājs — *Retureau* kgs) un EESK 2005. gada 6. oktobra atzinums CESE 1069/2005 (ziņotājs — *Van Iersel* kgs).

⁽¹⁰⁾ Sal. EP 2008. gada 18. februāra ziņojums par Lisabonas līgumu, ziņotāji — *Íñigo Méndez De Vigo* kgs (PPE/DE, ES) un *Richard Corbett* kgs (PSE, UK).

⁽¹¹⁾ Līguma par Eiropas Savienības darbību 249.–249. d pants.

⁽¹²⁾ Līguma par Eiropas Savienības darbību 249. b un 249. c pants.

⁽¹³⁾ Atzinums OV C 161, 13.7.2007., 48. lpp., (ziņotājs — *Retureau* kgs).